

Nemzeti Társalkodó

September' 14-dik napján 1833.

Cada val Herczeg.

Cada val herczeg a' portugalli fő nemes-ség egyik régi nemzetségéből származik. Nuno Alvarez Pereira de Mello, ferreirai marquis és tentugali gróf nyéré 1649 ben a' cadavali herczeg czímet (titulust) Cada val nevű kis Villarol, mely Estramadurában, Portugallország egyik tartományában fekszik. A' ferreirai marquis-ok, tentugali grófok és cadavali herczegek háza melléklineája a' branzai királyi háznak, IV János király a' cadavali herczegeket királyi vérű herczegeknek esmerte. VI-dik Alfons király históriájában említetik egy Cada val herczeg, ki ezen 19 évű királyt a' státustanács teljes számu gyűlésében 1662-ben rosz maga viseletéért megfeddette, 's ötöt királyné anyja, don Pedro testvére, 's az egész ország nevében kérte, hogy változtassa-meg rendetlen élete módját, mert különben veszély fenyegeti mind ötöt mind a' nemzetet. Ez a' Cada val herczeg volt az is, ki katonasággal megrakatta a' királyi szobákat, midőn a' királyné anyja 1662-ben junius 16-kán minden

státustanácsnokok, fő ítélőszéki bírák, Lissabon városa tanácsnokai 's más sok előkelők jelenlétében a' státustitoknok által egy dorgáló irományt olvastatott-fel király fia előtt azon intéssel, hogy jobbitsa-meg magát. E' miatt Cadaval herczeg későbbben számüzetett az udvartól; visszahivattatván oda, VI-dik Alfons nője, 's don Pedro infant részére állott, mindazonáltal Alfons király 1667 történt thronusból kizáratásában közvetlen részt nem vett. — Az újabb korban a' mostani Cadaval herczeg, mint VI János király státustanácsnoka, azután don Pedro pairkamara-raja előlülője, 's majd don Miguel első ministere hasonló viszonyban állott a' braganzaházhoz. Az 1826-dik esztendő martiusa 10-dik napján elhalt VI-dik János portugalli király után, fia don Pedro következett Portugallország thronusára. Don Pedro mint portugallországi király constitutionalis chartat adott Portugallországnak 1826-ban aprilis 23-kán, 's Rio Janeiroban 1826-ban aprilis 30-kán költ decretuma által megparancsolta, hogy a' charta szabályai szerint választassanak-meg a' cortesek. Ő maga, ugyan azon charta szerint kinevezte a' pairkamara tagjait, 's pairkamara előlülőjévé Cadaval herczeget tette. A' herczeg már ekkor tagja vala a' VI-dik János király által halála előtt kevésse, az az: 1826-ban martius 6-kán Portugallország számára kineveztetett regenségi tanácsnak, VI János kizárta saját feleségét a' regenségből, 's ezt harmadik leányára, Isabella

Máriára bízta. A' portugalli thronus örök-
 löje don Pedro, akkor brasiliai császár, hely-
 behagyta 's megerősítette az atyja által tett
 regenséget. Ezt a' megerősítő határozatot; a'
 charta de Lei-t; a' cortesek választása iránti
 parancsolatot; az örökös paireknek, kikről
 a' pairség fiuról fiura vala szállandó, kine-
 veztetését; 's az 1826-dik év májusa 2-dik
 napján költ nagy fontosságu határozatot,
 mely által don Pedro bizonyos feltételek a-
 latt Portugallország koronájáról Mária da
 Gloria leánya számára lemondott, Stuart Ká-
 roly angol követ egyszerre hozá-meg julius
 7-kén Lissabonba. Isabella Mária regens her-
 czeg kisasszony esküvé legelőször a' constitutio
 megtartását, utána a' regenség tagjai, tehát
 Cadaval herczeg-is, a' ministerek 'sat. De
 nem sokára mutatkozni kezdett az absolu-
 tisták ellentállása: constitutio felforgatására
 a' fellázadás már előre el volt készítve, 's
 don Miguel határtalan hatalmu (absolutus)
 királynak vala kikiáltandó. Azonban october
 30-kán elkövetkezék a' cortesek üléseiknek
 ünnepélyes megnyitása, 's ezen alkalmatos-
 sággal Cadaval herczeg, mint pairkamarai e-
 lölülő, a' thronustól jobbra üle. Miután a'
 regens herczegné elmondá kinyitó beszédét,
 Cadaval herczeg az evangelium könyvet nyit-
 va kezébe tartván a' thronus lépcsőjire me-
 ne, 's elfogadá a' herczegnétől az esküt, me-
 lyet az a' charta 97-dik cikkelye követke-
 zésében köteles vala letenni. October 31-én

a' charta 107-dik cikkelye teljesítéséül kinevezé a' regensné a' státustanácsnokokat 's azok közt Cadaval herceget-is. Ez azután november 1 napján megnyitá a' pairkamara első ülését, 's kinevezé annak titoknokait. Formulát javallt, mely szerént a' pairek hűséget eskügyenek a' chartanak, 's az ellenmondás nélkül elfogadtatott. Ezen alkalmazással a' herceg egy beszédet monda-el, mely nem kitünő sem ideák sem ékes szólás által. Ezen időszak óta Portugallország politikai szakadozások örvényébe zuhana. Már rég két párt állott ott egymással szemközt: egyik az özvegy királynée, 's absolutistáké, vad elkeseredéssel. Spanyolországtól segítetve: másik a' constitutionalistáké, gyenge, tervtelen, egyedül Angolország védelmébe bízva. Mind a' két párt iparkodott az örökösült király távollétét használni: az absolutistáké arra, hogy a' kormányt maga kezére kerítse, a' constitutionalistáké, hogy azt birtokában megtartsa. Don Miguel ekkor Bécsben volt. Cadaval herceg rangja 's a' nemességre hatásánál fogva sok volt mind a' két párt szeméi előtt; de ingadozó, 's elhátározott karakter nélküli lévén a' regensné constitutionalis rendszerétől lassan-lassan az ellenpárthoz hajlott. Hanem mivel a' regensné eszes ministerek 's angol gyámolítás által don Pedro művét fenntartotta, a' herceg némü-némü neutralis nyugalomban maradt. A' kamarában többnyire a' többséggel szózatolt. Majd a' pairek közt-is titkos ellenségei tá-

madának a' constitutionalis rendszernek; el-
 lenségei magának a' királyi familiának-is.
 Némely pairek örömmel nézték volna a' ko-
 ronának Cadaval herczegre által szállítását
 is. A' követkamara tagjai nagy száma-is e'
 terv (plánium) mellett vala, de csak úgy te-
 kintve a' tervet, mint vezetőt a' republicá-
 ra, mely czéljok volt. E' közben némely mi-
 guelista insurgens csapatok által hajtattak Spa-
 nyolországba, 's azon nap, melyen a' viseui
 püspök a' cortesek ülését bérekeszté, t. i. de-
 cember 23-dikán, angol segédsergek érkezé-
 nek az oporto kikötőbe. 1827-ben janarius
 1 napján angol segéd hadtest szálla-ki Clin-
 ton general vezérlete alatt Lissabonba-is. Ez
 a' constitutionalistáknak új reményt nyujta
 ugyan, de bátorságot és erőt többet nem.
 Janarius 2-kán összegyűltek a' rendszerenti
 cortesek, 's ülésök május 31-kén bérekeszte-
 tett, a' nélkül hogy egy nevezetes törvény
 általok hozatott volna. A' pairek kamarájá-
 ban voltak ugyan tanult es jó gondolkozásu
 férjfiak-is; de Cadaval herczeg passiv maga-
 viselete, 's az absolutista párt befolyásai gá-
 tolták a' cselekedni akarást. 'S mivel a' bete-
 ges, cselszövöktől körülvéttetett, 's népnyug-
 talanságoktól szorongatott regensné-is elhi-
 bázott rendszabásokat tön, a' zavar mind in-
 kább inkább nőtt. Ez don Pedro császárt ar-
 ra határozá 1827-ben julius 2-kán, hogy
 don Miguel testvérét nevezze-ki maga hely-
 tartójának Portugallországba. Don Miguel
 késznek nyilatkozék october 19-kén a' hely-

tartóságra, 's midőn a' regensné 1828-ban januarius 2-dikán a' cortesek ülését megnyitá, jelenté az ország új regense közeledő érkezését. Most tehát mérészebb leve az absolutista insurgens párt, mint volt valaha, 's az özvegy királyné kettőztette, vagy sokszorozta segéd szereit, hogy a' constitutiót felforgassa. Cadaval herczeg, a' constitutionalistáktól nógatva, javallatot tőn ugyan a' corteseknek, hogy neveztessek biztosság-ki annak szoros kinyomozására, ha valyon történtek é megsértései a' constitutionnak vagy nem; de semmi sem lett a' dologból, 's 41 pair várya a' történetek kimenetelét, a' kamara üléseiből és határozásiból kivoná magát. Ugy látszik, Cadaval herczeg-is ezen időben közeledék még inkább az özvegy királyné pártjához. Midőn tudnillik don Miguel 1828-ban februarius 22-kén Lissabonba kiszállott, 's azon hónap 26-kán az özvegyült cortesek előtt esküvését a' constisutionalis chartara valósággal le tette, mint regens, anyja nagy megelegedésére, annak sürgető ajánlására, Cadaval herczeget ministeriuma előlülőjévé nevezte. Ezután csak hamar látszék, miképen a' herczeg az absolutista párthoz ragaszkodék. Egészen a' híres Joze Agostinho Macedo pater tanácsait követé, sőt a' regens don Miguelt arra véyé, hogy a' chartara le tett esküje miatt reája (don Miguelre) megharagutt királyné anyjáoak hazudja azt: hogy nem az evangeliumra eskütt-meg 's annál fogya nincs-is don

Pedro chartájához kötve. Ezzel megkezdődék a' visszahatás (reactio) önkénye. A' cortesek elbocsátattak; a' constitutionalis gondolkozásu tisztek hivatalaikból mind letétettek, 's don Miguelnek, mint absolutus királynak számára aláírások gyűjtettek. A' Cadaval herczegnél nemesség számára megnyitott lajstromot számos aláírás borította-el. Ezeknek utána don Miguel mint regens, május 5-kán az ország három rendjeit junius 2-kára meghivá Lissabonba, hogy a' királyság iránt határozzák-meg: mi a' törvény. Junius 2-kán megnyitott a' gyűlés. A' regens herczeg felhága a' thronusba, Cadaval herczeg a' conpetable tisztét vivé, 's a' viseui püspök javallá a' corteseknek, hogy a' herczeget nyilatkoztassák a' portugalli királyság törvényes urának. — Ez meg-is történék. — Azóta elkezdé a' hűteszegett és kegyetlen don Miguel terrorismusa véres uralkodását. Cadaval herczeg passiv helyheztetésben ministerium előlölője marada, hogy újabb bonnyolodásokban ide 's tova ingadozzon. Midőn tudnillik don Miguel 1828 végzetével egy veszedelmes sértés következésében a' státus dolgaival több hetekig nem foglalatoskodhatott, helyette anyja vivé a' kormányt. Az özvegy királyné akkor azon esetre, ha don Miguel fija, megtalálna halni, meghittjeivel azt a' planumot készítette volt, hogy Spanyolországból don Sebastian herczeg hivattassék-meg 's neveztesék ki don Miguel következőjének, ő maga pedig a' királyné

ország regensnéjévé kiáltassék ki. De ezen terv ellen hatalmas párt támadta, melynek feje Cadaval herceg vala, gróf Lafoens, és marquis Taucos által vezéreltetve, 's e' párt azon javallatot támogató, hogy ha don Miguel meg nem gyógyuland, Isabella Mária herceg kisasszony esmértessék regensnének donna Mária királyné nevében. De az usurpator felgyógyula, 's Cadaval herceg most a' hadministerhez csatlá magát, ki a' királyi önkénteseket akará szaporítani 's kikészíteni védelméül az absolutus thronusnak, 's elnyomására azon probatételnek, hogy a' constitutio vissza állitassék, mire a' lineakatonaság nagyon hajlandónak látszék. Hogy a' nép a' constitutionalis gondolkozásu hadtiszték ellen ingerlődjék, azt főképen Cadaval herceg meghittje, pater Macedo eszközlé. Ez által egy contrarevolutionak general Moreiro által vezérelt planuma semmivé téteték, és ezen general 's összeeskütt társai kivégeztetésök 1829ben martius 6ikán megerősíté a' tyrannus ingadozott thronusát. De Miguel neve alatt most már tulajdonképen az apostoli párt uralkodék, melynek feje a' királyné vala, ki ismét az elaggott, mindég a' legkeményebb rendszabásokat kíváno 84 esztendőös gróf Bastos, belső ministertől függött. Végre úgy látszott, hogy a' mérséklett gondolkozásuak pártja ellene akar szegülni az apostoliak terrorismusának; a' mérséklett párthoz tartozott a' nemesség számosabb része, 's mint látszott Cadaval

herczeg is; de az apostoliak diadalmaskodtak, 's a' rémités rendszere divatozék még az özvegy öreg királyné halála után is, mely 1830-ban januarius 6-ikán történék. Ezek miatt Cadával herczeg gyanus lón az usurpator előtt 's 1850 végzetével magános életbe lépék. Ellenben az öreg Bastos minister vas karral igazgatá most a' belső dolgokat, és vicomte de Santerem nem kevés okossággal a' külsőket. Cadával herczeg tehetetlen életét darabig az a' fekete fátyol boritá; mely Portugallország legújabb historiáját. 1852-ben újra a' politikai piaczon látjuk Cadával herczeget; don Miguel Lissabonból eltávozván, Cadával herczeget hagyá maga helytartójának Lissabonban; de a' herczeg folyó esztendő Juliusa 23-ika éjjelében, miután a' constitutionalisták ellen általa elküldetett miguelista sereg megveretett, oda hagyá Lissabont, 's Julius 24-ikén Villaflor donna Mária királyné nevében elfoglalá a' fővárost. Hol tartozkodott és mit tett Cadával herczeg Julius 23-ika óta? talám majd elmondják a' hírlapok.

M á r i a d a G l o r i a

brasiliai excsászár I. d. Pedro leánya, első nőjétől, Leopoldina austriai fő herczegasszonytól, felséges fejedelmünk leányától, Rio Janeiróban született 1819-ben április 4-ikén. Születésekor gran-parai herczeg kisasszony ezimet kapa, 's édes anyjának 1826-ban tör-

tént haláláig annak vigyázata alatt gondoson neveltetéek. Atyja, midőn VI-ik János portugalli király halála után első szülöttség jusánál fogva a' portugalli koronát elnyeré, Stuart Károly angol követ befolyása által arra határozá magát, hogy Brasiliában maradjon, 's miután 1826-ban áprilisben Portugallországnak új constitutiót adta, 1826-ban május 2-ikán költ oklevele által lemondta a' portugalli koronáról leánya számára, ki don Miguellel való öszveházasítandó; de meghatározá, hogy az ifjú királyné, csak akkor fogja Brasiliát oda hagyni, mikor az új constitutio esküvés által ellesz fogadva, 's a' házassági kötés meg lesz állitva, 's világosan kijelenté, hogy a' koronáról csak úgy mondle, 's jusait csupán úgy szálítja által leányára, ha az említett két feltétel teljesitetik. Don Miguel, ki 1824 óta Bécsben élt, 1826-ban october 4-ikén letevén esküvését az új portugalli alaptörvényre, 's ugyan azon esztendő octobere 26-ikán hitvesül eljegyzé magának Maria de Gloria hugát, dispensatiót adván arra a' pápa. Don Miguel haza menvén Portugallországba, hol don Pedro testvér bátyjának rendelete szerént a' regenséget által kelle vennie, 1828-ban felforgatá a' saját esküvése által megerősített constitutiót, de don Pedro ünnepélyesen (solenniter) védé maga 's leánya jusait, 's Európába küldé Amérikából donna Máriát. Ez Septem-ber 4-ikén 1828-ban megérkezék, kísérelőji marquis Barbacena, gróf da Ponte, több ud-

vari asszonyok, kamarások, egy 50 németből és ugyanannyi portugallokból állott testőrsereg voltak. Két hozója, több az iránti fontolgatások után, valyon Bécsbe jöjjenek é, vagy Angolországba, azt határozzák, hogy az ifjú királyné jusai oltalmazását az angol kormánynál keressék. A' királyné tehát sept. 14-ikén Falmouthba érkezék, holott mint királynét a' szertartásos ágyulövésekkel fogadják, 's több kivándorlott portugallok köszönték. Londonba jöven, ott nem csak a' királyi familia tagjaitól barátságosan fogadtatott, hanem 1828-ban december 28-ikán Windsorban IV. György királytól is szertartásoson úgy fogadtatott-el mint királyné. De az angol ministerium csak hamar nyilván azt láttatá, hogy nekie nem czélja a' herczeg kisasszony jusait forma szerint megésmerni, 's midőn vonakodék marquis Palmellat, mint II. donna Mária királyné követjét elfogadni, akkor inkább Portugallország de facto lett uralkodójának kedveze, kinek követelései a' cabinetek alkudozásai tárgyai valának. Azonban don Pedro hű marada azon határozatához, hogy leánya jusait megtartsa, 's midőn 1829-ben május 3-ikán a' brasiliai kamarák üléseit megnyitá, kinyilatkoztatá, hogy ő semmi egyeződésbe nem fog ereszkedni az usurpator javára, noha azon mozgások, melyek leánya hiveitől Lissabonban és Alemtejo tartományban támadtak 1829-ben, az erőszakos uralkodó rémitései által elnyomattak. Csak az

azorszigeteken találkozik erős ragaszkodás a királynéhoz, 's azok közt Terceira sziget közép pontja lón uralkodásának, miután d. Pedro 1829-ben június 15-ikén költ rendelete által egy regenséget nevezett ki, melynek tagjai marquis Palmella, gróf Villafior, és don Jose Guerreiro voltak, 's mely a kormányt 1830-ban martius 15-ikén által is vevé, nevében az ifjú királynénak, ki Európát ide hagyá. Atyja második nejével, leuchtenbergi Amalia herczeg asszonnyal 1829-ben augustus 30-ikán Plymouthban hajóra szálla, 's october 17-ikén Rio Janeiroba érkezék. Ott atyja külön udvart állita számára, királyi tiszteletet mutattata iránta, 's királyi méltósága a' Brasiliában volt európai követek által is megesmertetett. Don Pedro 1831-ben áprilisben, egy kiűtött revolutio következtében, kénytelenítvén lemondani a' brasiliai koronáról fija számára, hitvesével és leányával együtt hajóra kele, 's Párisba jöve, hol donna Mária, a' francia udvartól úgy tekintetvén mint királyné, mostoha anyjával megmarada, midőn atyja Franciaországból elment, hogy az ő jusait a' portugalli földön fegyverrel vijja ki.

Ajtay,

A' IX-dik Számban félbeszakadt színjátéki tudósítás végzete.

17-kére volt hirdetve a' házi doctor, vagy az udvar-mester a' kakasülön. Ez, nem jelenvén-meg elég számmal nézők: más-korra halasztatott. — 18-kán adatott *Frigyesi Elek* vagy a' *vashamorba* (való?) menetel néző játék 5 felvonásban. Erről már kedvezőbbecskét írhatunk. Néző elég volt; 's Bányai, Abaváryt, az őszinte derék magyart, több rendbeli tapsok közt jelesül vivé. Fejér-is, *Frigyesi Elek*, most hangját 's viselkedését mérsékelvén néhol helybe hagyhatólag néhol dicsérettel jádza. Eránosz, Tornollay, a' szív-nyugalmavesztett, gyanukinzott nőféltőnek szilaj dulongásit, szükség felett dühösködéseitől 's ágoskodó meredezéseitől megválva meglehetőleg viheté vala. Hitvese, az ártatlanul gyanus nő (Nina) az asszonyi becsület 's hiu gög-sértő várnagynak gorombaságira, neme ellenileg, igen hideg vala. Férje éles szemrehányásai közben pedig, az arany-lánczról kérdezőskedésekor, — a' boldogtalan gyanakodó lány szánásának női-tisztasága világra jöttének 's viszont homályba süjédtenek; kerengő és borongó, olvasztó és fagyaló érzet csapongásit, értőleg 's érzőleg elég hiven adá. Janónak (Szigetváry) kúrta csutorás pipáját, melynek hült száju szipogatásával ügyes ügyetlenkedéseit szerfelett emelé, mi részünkről örömet megengedjük; csak hogy a' történet, jóval dohány 's pipa

béhozatala előtt, keresztes hadak idejében, esvén a' dolog, bocsátaná-meg. Egyébként szé-
kelyes szó véghuzításbeli nyekkenő hangdöt-
tzentése, idéetlen kappanaccentusa élhetet-
len támolygásu idomtalan mozdulati, magát
a' megtestesült gyávaságot áliták előnkbe.
Minden szava 's mozdulata javallást nyert. 's
méltán; játék végivel (Bányai úr is) ki-is
hivattatott; 's méltán. Fejérné (Lorika) ma
jobban tettze, mint tegnap előtt. Almási,
(Rotti) a' fondorkodó udvarszolgát, a' vár-
nagyot, tűrhetőleg képzé.

20-dikán adaték, Fejérné hasznára, a'
Tündérek országa vagy az álomban látott nő;
a' hirdetés szerént: *itt még soha nem adatott,*
másutt nagy kedvességgel fogadtatott, fényes
öltözetű, tüneményes, babonás, új vig tré-
fa, 3 szakaszban, nagy készületű szinezet-
tel 's tántzal. A' mi magát a' darabot né-
zi: ez azon izetlen sületlenkedések egyike,
melyeket mint derék Kőlcseynek panaszkodik,
a' bécsi pornép számára, annak tajkoló por-
írói kotyfolnak. Az előadásra jegyzésünk csak
ez: a' *fényes öltözet*, mint az egykori czi-
gány vitte rák — csak a' levélben azaz: a'
hirdető czédulában vala; mert p. o. Eránosz
's pedig korona-örökös, — most már harmad-
szor jelene-meg ugyan azon foltos fejér nad-
rágban, 's mosatlan szennyes kesztyüvel.
Így szintén a' *paláston veszekedő 3 tündér*
fiukat a' több tündér gyermekeket 's geni-
sokat, a' tündérek asszonyának felleghronu-
sát (a' 100 világitó 's fényesítő csillagokat

meg nem számlálók) nem különben a' közsiklák megnyiltát, a' valóságos zuhogó viz omlást, a' hőlđ pompás feljövetelét a' hegyek közt, melyeknek pontos megkészítettésekre, semmi költség nem kiméllése ígérték, mind ezeket mondom, ha a' játékba el nem megyünk vala is, csak úgy megláthatuk volna t. i. a' játék hirdető czéduában; mert csak is itt valának szemlélhetők. Itélgetésével nem is fárasztalak édes ólvasó: magadtul-is tudod, mit gondolj az ilyesekre. De mint zilahi polgár kötelességemnek esmezem, városom becsülete mentségéül kitrombitálni a' magyar egész közönség előtt, hogy ez a' másutt mindenütt (bizonyoson nemzetem rágalmazása) nagy kedvességgel fogadtatott izetlenkedés, Zilah meg nem romlott ízlésü nézőiben émelyedést 's bosszankodást okozza; mire bizonyágom az, hogy senkit-is jádzó uraimék közzül ez úttal kihívásra nem méltata. — 22-kén adaték a' 17-ről elhalsztott házi doctor, vagy az udvar-mester a' kakasúlón, mulatságos tréfa játék 3 felvonásban. Ez már több szerencsével vala választva az előbbeninél. Helybe hagyhatólagis, sőt dicséretesen jádzának minyájan, taps volt elég. Ki-is hivattak játék végivel minyájan. Azonban, nekem véreemben lévén inkább a' hibát látni-meg, mint sem a' kolo'svári kitrombitálót követve (Lásd Társalkodó 7-ik szám) — örjöngő 's tomboló magasztalásimmal tömjén füstbe fulasztni a' szerény érdemet; el nem halgathatom, hogy generalis gróf Pe-

recsenyi (Bányai) (a' ki pedig tíz ezer esztendő mulva-is úgy kíváná grófi nevét pengettetni, mint legfinomabb arany) csillagját kivéve, inkább egy búcsu levelessérült (abschitos invalid) közlegényhez mint generalishoz hasonlita ötözetileg. A' nőtelen leány kitétel pedig (mi favaskarikánál is képtele- nebb) a' general úr szájában azt mutatja, hogy idegen *regementben* katonáskodván, magyar szokás-szint magyar nyelvünkről meg- felejtkezett. Eránósz (májor) most az eddigiek- nél jobbacskán jádza, csak hogy katona, kard- nélkül, major, kadéti pordupéval, és zászló- tartói segédileg (adjutant) öltött pantallér- ral. Különben most-is hallók tőle *mivel hogy én el kell hogy vegyem*. Csóka udvar- mester (Fejér) egy kicsinyt túl csapongott bokóskodásiban; holott természetileg vive-is elég nevetőt 's tapsolót nyert volna. Szüle- tett nyelvét a' magyart, hijában nagy udvar- ban! ez-is megfelejtette, de hiszen *hofmeis- terségre úgy é bár nem-is magyar való?*!

I g a z i t á s .

Az augusztus 24-dik napján 1833. 8-dik szám a- latt kiadott Nemz. Társalkodó 116 lapja 12. 13. 14. 15. sorai hibások lévén, azok helyett ezt kell olvas- ni „tanulta, és többnyire minekelötte az egyes“ a' 119-dik lapja 20-dik sorában kö- zetkezik helyett következik, a' 120-dik lap, 29-dik sorában megösmértessen helyett meg- ösmértessenek.